

Yhteiset asiantuntijapalvelut
Lång Ossi

11.5.2021

Julkinen

Säteilyturvakeskuksen neuvottelukunnan kokous 7.5.2021

Aika 8.30 – 10.30

Paikka Skype

Osallistujat Paikalla neuvottelukunnan jäsenet Markku Heikura (pj), Pauli Forma, Oras Tynkkynen, Marja Lehtimäki, Päivi Sillanaukee sekä Petteri Tiippana. Asiantuntijoina paikalla Kirsi Alm-Lytz, Kaisa Koskinen, Tommi Toivonen, Karim Peltonen, Pia Vesterbacka, Jaakko Leino, Ville Haataja sekä Jussi Heinonen. Sihteerinä Ossi Lång.

1 Kokouksen avaaminen, todetaan läsnäolijat

Kokous alkoi klo 8.30. Todettiin läsnäolijat. Kokouksen aiheena oli työelämän muutoksen johtaminen.

2 Ajankohtaiskatsaus

Petteri Tiippana piti ajankohtaiskatsauksen Säteilyturvakeskuksen toimintaan:

Strategian väliarvio valmistui vuoden vaihteessa. STUKissa on keskusteltu siitä, tulisiko strategiatyössä siirtyä rullaavaan strategiatyöhön, mikä lisäisi johtamisen ketteryttä. Vertailun vuoksi Markku Heikura kertoi Verohallinnon tavasta arvioida strategian lähtötietojen paikkansapitävyyttä kaksi kertaa vuodessa. Väliarvion yhteydessä STUKin strategiseksi tavoitteeksi lisättiin digitaaliset viranomaispalvelut - kokonaisuus, muuten strategia pysyi ennallaan. Strategian tavoitteet ovat kokonaisuudessaan edenneet jo varsin pitkälle. Loppukaudella keskitytään valvonnan muutokseen.

VTV:n valvonnan muutos on herättänyt keskustelua STUKissa, sillä myös STUKissa tavoitteena on valvonnan uudistaminen. Neuvottelukunta totesi, että viranomaistoiminnan kehittämisessä sisäinen viestintä on tärkeää, jotta toiminnan kehittämisen syyt ja tavoitteet ymmärretään samalla tavalla. Itsestään selvää on, että julkisten varojen käytön ja hallintopäätösten tulee perustua lakiin ja kestää julkista tarkastelua. Neuvottelukunta totesi, että valtionhallinnon epäkohtia halutaan nyt ottaa julkisuudessa esiin ja ne kiinnostavat kansalaisia. Väärinkäytösten paljastamiseen on kehitetty menettelyjä esimerkiksi EU-tasolla (ns. whistle blower direktiivi), ja neuvottelukunta ehdotti, että asiaa käsiteltäisiin seuraavassa kokouksessa tarkemmin.

Etätyöt STUKissa jatkuvat jo toista vuotta. Kyselyjen perusteella työhyvinvointi on pysynyt jokseenkin samalla tasolla. Kaikissa työtehtävissä etätyö ei kuitenkaan ole yhtä tehokasta kuin lähityö.

Tiippana esitteli tarkemmin valvonnan kohdentamista uudessa valvontamallissa: fokus ja kovat valvontakeinot halutaan ohjata ennen kaikkea toiminnanharjoittajiin, joilla ei joko ole halua tai osaamista noudattaa sääntöjä. Keskeinen tavoite on kannustaa toiminnanharjoittajia pohtimaan itse turvallisuuden kannalta parhaita ratkaisuja. Neuvottelukunta keskusteli siitä, kuinka uuden valvontamallin

Yhteiset asiantuntijapalvelut
Lång Ossi

11.5.2021

Julkinen

vaikuttavuutta voisi mitata: tarkastusten osumatarkkuus on tärkeämpää kuin niiden määrä.

Karim Peltonen kertoi joulukuussa 2020 tapahtuneen Olkiluoto 2-laitosyksikön häiriötilanteen jälkihoidosta. STUK on kerännyt tilanteesta kattavasti havaintoja. Medialle, viranomaisille ja kansalaisille on järjestetty tilaisuuksia, joissa on kerrottu mitä tilanteessa todella tapahtui ja mitä siitä opittiin.

Lisäksi Tiippana kertoi lyhyesti toimitilahankkeen tilanteesta, OL3-reaktorin käyttöönoton tilanteesta, FIR1-laitoksen purkamisesta ja edessä olevasta Suomen jäsenyydestä IAEA:n hallintoneuvostossa.

3 Yhteisöllisyyden ja toimintakulttuurin kehittäminen STUK:issa

Kaisa Koskinen piti alustuksen, jossa kertoi yhteisöllisyyden tukemisesta korona-aikana. Henkilöstökyselyissä on käynyt ilmi, että moni työntekijä kokee yhteisöllisyyden vähentyneen ja kaipaa työkavereiden tapaamisia. Koronavuoden aikana on tarjottu koulutusta esimiestyöhön ja itsensä johtamiseen, sekä järjestetty erilaisia virtuaalisia virkistystapahtumia. Myös sisäiseen viestintään on kehitetty uusia tapoja.

Vuorovaikutustaitoja kehitetään STUKissa nyt määrätietoisesti. Myös johtamisen ja esimiestyön kehittämisen avulla pyritään tukemaan strategiaan liittyvää toimintakulttuurin muutosta.

STUKissa turvallisuuskulttuuri on tärkeä osa toimintakulttuuria, ja sitä kehitetään ja seurataan suunnitelmallisesti turvallisuuskulttuuriohjelman avulla. Esimerkiksi turvallisuushuolien esiin nostamiseen kannustetaan.

Neuvottelukunta arvioi, että STUKissa on tehty paljon hyvää työtä yhteisöllisyyden rakentamiseksi etätyöaikana. Tämä tukee myös kulttuurin muutosta ja siirtymistä uuteen toimitilaan ja uusiin työtapoihin. Neuvottelukunta toi esiin, että samalla on tärkeää tunnistaa ihmisten erilaisuus: valinnanvapaus on hyvä lähtökohta työn organisoimiselle.

Keskusteltiin muutosviestinnän haasteista erityisesti etätyöaikana: vuorovaikutuksen rakentaminen on vaikeampaa ja dialogi voi käydä yksisuuntaiseksi tiedottamiseksi. Johtamisen näkökulmasta on haastavaa, jos työntekijöiden todelliset fiilikset eivät välity esihenkilöille.

4 Vuorovaikutus ja johtaminen monipaikkaisessa työssä

Pauli Forma syvensi alustuksella keskustelua työelämän muutoksen johtamisesta. Tämän jälkeen neuvottelukunta vertasi STUKin kokemuksia Forman esiin nostamiin tutkimustuloksiin ja muissa organisaatioissa saatuihin kokemuksiin. Forma toi esiin, että etätöiden pitkittyessä tsemppi on voinut loppua, vaikka aluksi organisaatiot jopa sisuuntuivat odottamattomasta korona-haasteesta.

Näyttää siltä, että tulevaisuudessa toimistotyön ratkaisut voivat olla monipaikkaisia ja etätöiden lisäksi organisaatiot hyödyntävät myös muita työn tekemisen paikkoja. Tähän liittyy myös toimitilojen evoluutio koppelkontoreista monitilatoinen. Forma arvioi,

Yhteiset asiantuntijapalvelut
Lång Ossi

11.5.2021

Julkinen

että etätyö tulee jatkossa jäämään korkeammalle tasolle ja organisaatioiden on pohdittava, mikä on se asia, jonka vuoksi fyysisellä työpaikalla käydään. Etätöihin liittyy myös sosiaalisia koodeja, joiden tulkinnasta on hyvä keskustella. Miten työskentelyyn vaikkapa lomapaikasta tai kokoukseen osallistumiseen autosta mökkimatkalta suhtaudutaan?

Forma totesi, että monitilatoimistot kärsivät avokonttoreiden kehnosta maineesta, vaikka ratkaisut koetaan pääsääntöisesti onnistuneiksi. Organisaation osallistaminen suunnitteluun on tärkeää.

Korona-ajan työkykyvaikutukset ovat tilastojen valossa olleet toistaiseksi vähäiset ja sairauspoissaolot ovat keskimäärin jopa vähentyneet. Toisaalta työkykyhaasteiden tunnistaminen on etätyössä haaste. Ergonomiaongelmat ovat toisaalta osoittautuneet hyvin konkreettisiksi, eikä niiden seurauksia olla vielä kaikilta osin nähty.

Neuvottelukunta keskusteli monipaikkaisesta työstä. STUKin johto toi esiin, että tietojen luottamuksellisuus rajoittaa mahdollisuuksia hyödyntää esimerkiksi valtion töyhubeja, sillä kaikkien aineistojen käsittely ei niissä ole mahdollista tietoturvasyistä.

Neuvottelukunta kysyi, miten etätyötilanne vaikuttaa STUKin asemaan kansainvälisissä verkostoissa? Keskusteltiin, että yhteistyöverkostojen rakentaminen vaatii myös jalkatyötä, vaikka myös etäyhteistyö muiden maiden viranomaisten kanssa on alun käynnistysvaikeuksien jälkeen onnistunut hyvin.

5 Seuraavan kokouksen ajankohdasta ja aiheesta sopiminen

Seuraava kokous on 23.11.2021 klo 12 ja se pyritään pitämään läsnä. Kokouksen aiheiksi ehdotettiin kansainvälistä yhteistyötä, muutosjohtamista, OL2-häiriötilanteen oppeja sekä väärinkäytöksiä ilmoittamisen menettelyjä. Aiheesta sovitaan myöhemmin.

6 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 10.30

Jakelu Säteilyturvakeskuksen neuvottelukunta, STUK JORY, STUK-verkkosivut ja Viikkis.